

Karies i melketannsettet og tidlige livsløpsfaktorer hos småbarn i Tanzania og Uganda

Ray Mrisho Masumo disputerte 12. september 2013 for PhD graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen «Determinants and consequences of early childhood caries: a study of 6–36 months old children in Tanzania and Uganda».

Forskning har påvist at risikobelastning i tidlige barneår påvirker sykdomsutvikling i voksen alder. Sykdom som kan oppstå gjennom livsløpet kan forebygges ved å redusere risikobelastning før- og i de første årene etter fødselen. Karies i melketannsettet oppstår gjerne før seks måneders alder og påvirkes av forhold knyttet til familie, fysiske eller strukturelle omgivelser og barnet selv. I fattige land, der tilgang på tannlegetjenester er begrenset forblir karies hos barn ofte ubehandlet og kan medføre redusert helse og livskvalitet hos barnet selv og foreldrene. I avhandlingen arbeides det med utgangspunkt i hypotesen at risikofaktorer som opptrer før og like etter fødsel påvirker utvikling av karies i melketannsettet. I studien estimeres prevalensen av tidlig karies og utviklingsforstyrrelser (hypoplasier) i melketannsettet hos 6–36 måneder gamle barn. Karies relateres til sosiale status, utvi-

FOTO: RUINE HAAKONSEN

Personalia

Ray Mrisho Masumo er født i Tanzania i 1971. Han er utdannet tannlege ved universitetet i Dar es Salaam i 1999. Han ble tatt opp som PhD student ved Universitetet i Bergen i 2009 og har vært stipendiat ved Institutt for klinisk odontologi og Senter for Internasjonal helse. Arbeidet er utført ved Institutt for klinisk odontologi veiledet av Anne Nordrehaug Åstrøm og Asgeir Bårdsen. I tillegg har veilederteam fra Senter for internasjonal helse,

Muhimbili University of Health Sciences og Makerere-universitetet vært involvert i arbeidet. Prosjektet har vært finansiert fra Universitetet i Bergen.

klingsforstyrrelser i emaljen, amming og bruk av sukrede produkter. Undersøkelsene som ble gjennomført på helsestasjoner i begge land inkluderte 2 000 barn med deres foreldre/foresatte.

Avhandlingen påviser høy forekomst av ubehandlet karies, mineraliseringsforstyrrelser og høyt inntak av sukrede produkter. Forekomsten av karies i melketannsettet er hyppigst hos barn i sosialt og økonomisk sett ressursfattige familier, hos barn med mineraliseringsforstyrrelser i emaljen og hos dem

som har et høyt sukkerkonsum. Mineraliseringsforstyrrelser var hyppigst hos barn registret med lav fødselsvekt (<2 500gram), mens langvarig amming ikke kunne påvises som risikofaktor for karies i denne studien. De påviste sammenhenger mellom tidlige livsløpsfaktorer som fødselsvekt, mineraliseringsforstyrrelser og karies i melketannsettet hos 6–36 måneder gamle barn bør undersøkes videre i longitudinelle studier av fødselskohorter.

Kl. 0000 på utgivelsesdato
www.tannlegetidende.no